

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000915

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурман Віталій Васильович

2. Vitalii Furman

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1116-7829

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 16-05-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Вінницький міський суд Вінницької області

Код за ЄДРПОУ: 38328720

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 17, Вінниця, Вінницький р-н., 21050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8091

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 10.15.15.13

Тема дисертації:

1. Правове забезпечення здійснення конституційного права на інформацію в умовах особливих правових режимів
2. Legal support for the exercise of the constitutional right to information under special legal regimes

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням правового забезпечення здійснення конституційного права на інформацію в умовах особливих правових режимів. У розділі 1 «Загальнотеоретичні основи правового забезпечення конституційного права людини на інформацію в умовах особливих правових режимів» досліджені зміст, природа, запропоновано поняття конституційного права на інформацію, його нормативне забезпечення. Обґрунтовано, що за своєю природою конституційне право на інформацію є комплексним правом, яке є одночасно самостійним конституційним правом, складовою права на свободу думки і слова та вільного вираження своїх поглядів і переконань та підґрунтям реалізації інших конституційних прав і свобод людини і громадянина. Виділені основні риси конституційних правових режимів та додатково обґрунтовано,

що для забезпечення захисту загальнонаціональних інтересів, державної безпеки, державного суверенітету, територіальної цілісності, конституційних прав і свобод людини можуть бути введені особливі правові режими, в яких переважно застосовується спеціально-дозвільний тип правового регулювання, заснований на принципі «заборонено все, крім того, що дозволено». Враховуючи причини, динаміку, швидкий розвиток та характер перебігу надзвичайних ситуацій природно-техногенного характеру, що вимагає оперативного реагування, запропоновано надати право введення режиму надзвичайного стану на відповідних територіях обласним державним адміністраціям (військовим обласним адміністраціям). У розділі 2 «Особливості здійснення конституційного права на інформацію в умовах особливих правових режимів» виявлені та охарактеризовані особливості реалізації права збирати, зберігати, поширювати і використовувати інформацію в умовах особливих правових режимів; уточнено поняття права на доступ до інформації як складової права на інформацію та окремого права людини; виділені та охарактеризовані відмінності між правом на звернення та право на доступ до публічної інформації за порядком оформлення, процедурою реєстрації та обліку, порядком отримання інформації. У розділі 3 «Обмеження здійснення конституційного права на інформацію та відповідальність за його порушення в умовах особливих правових режимів» обґрунтовано, що при встановленні обмежень прав і свобод людини в умовах надзвичайного або воєнного стану повинні застосовуватися жорсткіші законодавчі вимоги щодо визначення їх підстав, тимчасового характеру, дотримання процесуальної форми введення обмежень, відповідальності за їх порушення, відповідно обмеження права особи на інформацію можуть встановлюватися через пряму заборону певних дій, вилучення тієї чи іншої правомочності зі змісту даного права, визначення спеціального порядку реалізації права, за умови збереження його сутнісного змісту та з врахуванням принципу презумпції відкритості публічної інформації, виявлені та охарактеризовані особливості притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення досліджуваного права в умовах особливих правових режимів. Додатково обґрунтовано, що при кваліфікації діянь, передбачених частинами 2, 4, 5 та 6 статті 111-1 необхідним вбачається урахування положень статей 50, 51, 56 Женевської конвенції IV про захист цивільного населення під час війни 1949 р. та статті 63 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів 1977 р., в контексті обов'язку держави-окупанта підтримувати нормальні умови життя на окупованій території.

2. The dissertation is a comprehensive study of the legal support of the constitutional right to information in the conditions of special legal regimes. In section 1 "General theoretical foundations of the legal support of the constitutional human right to information in the conditions of special legal regimes" the content, the concept and normative support of the constitutional right to information in the conditions of special legal regimes are investigated. In particular, it was substantiated that by its nature the constitutional right to information is a complex right, which is simultaneously an independent constitutional right, a component of the right to freedom of thought and speech and free expression of one's views and beliefs, and the basis for the implementation of other constitutional rights and freedoms of a person and a citizen. The main features of constitutional legal regimes are highlighted and it is additionally substantiated that to ensure the protection of national interests, state security, state sovereignty, territorial integrity, constitutional rights and human freedoms, special legal regimes can be introduced, in which a special permissive type of legal regulation is mainly used, based on the principle of "everything is prohibited except what is permitted." Taking into account the causes, dynamics, rapid development and nature of the course of emergencies of a natural and technological nature, which require an operational response, it is proposed to grant the right to introduce a state of emergency in the relevant territories to regional state administrations (military regional administrations). In section 2 "Features of the implementation of the constitutional right to information under special legal regimes", the features of the implementation of the right to collect, store, distribute and use information under special legal regimes are identified and characterized; the concept of the right to access information as a component of the right to information and a separate human right is clarified; the differences between the right to appeal and the right to access public information in terms of the procedure for registration, the procedure for registration and accounting, and the procedure for obtaining information are highlighted and characterized. In Section 3 "Restrictions on the exercise of the constitutional right

to information and liability for its violation under special legal regimes” it is substantiated that when establishing restrictions on human rights and freedoms under a state of emergency or martial law, stricter legislative requirements should be applied to determine their grounds, temporary nature, compliance with the procedural form of imposing restrictions, and liability for their violation. Accordingly, restrictions on a person’s right to information can be established through a direct prohibition of certain actions, the removal of a particular authority from the content of this right, and the determination of a special procedure for implementing the right, provided that its essential content is preserved and taking into account the principle of the presumption of openness of public information. It is additionally substantiated that when qualifying the acts provided for in parts 2, 4, 5 and 6 of Article 111-1, it is considered necessary to take into account the provisions of Articles 50, 51, 56 of the Geneva Convention IV relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War of 1949. and Article 63 of Additional Protocol I to the Geneva Conventions of 12 August 1949, relating to the protection of victims of international armed conflicts of 1977, in the context of the obligation of the occupying power to maintain normal living conditions in the occupied territory.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:
- 1. Турченко О.Г., Фурман В.В. Обмеження права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. №5. С.107-113. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/12/22.pdf>. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.05.20>
- 2. Фурман В.В. Право на інформацію в системі конституційних прав людини і громадянина. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2024. №1. С. 100-110. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/16164/16058>. DOI 10.31558/2786-5835.2024.1.11
- 3. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за поширення певних видів інформації в умовах режиму воєнного стану. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 18: Право : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Випуск 41. С. 94-103. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/46114>. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series18.2024.41.13>
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:
- 1. Фурман В. В. Звернення громадян як реалізація права на інформацію: проблемні питання. Права людини – пріоритет сучасної держави: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10 грудня 2021 року) / Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА». Одеса, 2021. С. 398-400. URL: <http://surl.li/trgfag>
- 2. Фурман В. В. Відповідальність за порушення права на інформацію. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Весняні юридичні читання – 2022» Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки (м. Вінниця, 28 квітня 2022 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 161-164. URL: <https://cutt.ly/THFLLRd>
- 3. Фурман В. В. Обмеження щодо оприлюднення певних видів інформації в умовах воєнного стану. Права людини в період збройних конфліктів: Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної

конференції присвяч. 25-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 18 листопада 2022 р.) / Нац. ун-т «Одеська юридична академія»; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА» : у 2 т. Одеса, 2022. С. 565-570.. URL: <https://hdl.handle.net/11300/24522>

- 4. Фурман В.В. Поняття та зміст конституційного права на інформацію. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Весняні юридичні читання – 2023. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки» (м. Вінниця, 20 квітня 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С. 206-208. URL: <https://law.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/16/2023/05/zbirnyk-vesnyani-chytannya-2023.pdf>
- 5. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване поширення інформації як обмеження права на інформацію. Кримінальне законодавство воєнного часу: правотворчі та правозастосовні проблеми: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 26 травня 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С.157-161.
- 6. Фурман В.В. Право на інформацію в системі прав людини. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Осінні юридичні читання – 2023» Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки (м. Вінниця, 23 листопада 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С.228-231.
- 7. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за інформаційну діяльність у співпраці з державою-агресором. Україна в умовах сучасного турбулентного світу: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (XXXVI Харків. політол. читання, м.пХарків, 18 черв. 2024 р.) / [редкол.: Требін М. П. (голова), Бліхар В. С., Герасіна Л. М. та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики, Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2024. С. 36-39.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення механізму реалізація права на інформацію в умовах особливих правових режимів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002369 0124U004605

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турченко Ольга Григорівна

2. Olha Turchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7446-1289

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=eZlnwAUAAAAJ&hl=uk&authuser=1>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ленгер Яна Іванівна

2. Yana I. Lenher

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2666-9709

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудрявцева Олена Миколаївна

2. Olena M. Kudriavtseva

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5875-9146

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щебетун Ірина Степанівна
2. Iryna Shebetun

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9749-7559

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=f4tbbfYAAAAJ&hl=uk&oi=sra>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мовчан Роман Олександрович
2. Roman O. Movchan

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2074-8895

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=RSy8W6sAAAAJ&hl=uk;>
[https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221110733;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221110733)
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAK-1080-2021>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заклучні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Гоцуляк Юрій Вікторович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Гоцуляк Юрій Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна